

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

політично-економічний орган.

Ціна прамерика
20 м. Чвертьрічна
передплата разом
з оплатою пошт.
в краю 240 м; за
границю разом
з оплатою пошт.
600 марок, поод-
иноке число 50 м.
В Америці 2 дол.
річно. Адреса Ре-
дакції і Адміні-
страції: Пере-
мишль, вул. По-
бережжя ч. 1.

Оголошення:
40 м, за один пе-
тітовий рядок
або його місце.—
Дрібні оголошен-
ня по 10 м від сло-
ва.— Некрольоги
і матрим. оголо-
шення по 20 м.
від слова.
Оголош: більшим
друком платиться
подвійно.

Audacter calumniare...

Стоїмо під вражінням «відкритого» большевицького конгресу у Львові. І над тим ми моглиб спокійно перейти до дневного порядку, якби деякі моменти слідчі не вказували на те, що поза большевицькими цілями «відкритого конгресу» стоять факти, що кожній здорово думуючій людині дають багато до думання, а криміналістам з особна, непроглядне поле знаків запитання. Ним станемо розбирати скупі відомості досі тайно веденого слідства, треба застановитись над деякими точками, що впадають самі в очі своєю безсумнівною вартістю. Справа Сх. Галичини стала на дневний порядок міжнародної політики — серед польського розполітизованого і шовінізмом зараженого громадянства повстала тривога, якої висловом було масове віче вшехполяків у Львові. В дипломатичних польських кругах запанував хаос, а держави антанти, не поділяючи польського становища в справі Сх. Галичини, намагаються вирішити її долю. І повторилась історія 1919 р., коли війська Галера дістали наказ оружно виступити проти Українців, оклеветаних «большевицями», і окупувати край для «заведення спокою і ладу...» І як раз в хвили, коли важиться доля цього краю — польські влади «відкривають» у Львові большевицький конгрес, що радить в катедрі св. Юра, під омофором і крилами гр. кат. Церкви!!! Хто хоче — хай вірить, та воно ніяк не дасться погодити зі здоровим розумом, технікою тайних, конспіраційних нарад — а вже найменше з політичною лінією нашого громадянства.

Св. Юр немилій нашим сусідам, особа митр. Шепицького впрост небезпечна, а остаточне вирішення долі Сх. Галичини неможливе до переведення по лінії бажань львівських вшехполяків — це неоцінені симітоми для того, що хотілиб збагнути істину цього небуденного «відкриття». Польська преса мов на команду вдарилась на аларм: «Хай знає — писала вона — світ, хай знає антанта, що провізорія в Сх. Галичині мусить скінчитись! Хай знає весь світ, до чого стремлять українські заговорники! Коли хтонебудь буде інтервеніювати в користь «Західної України» скажемо йому, що не позволимо в Польщі закорінювати большевизму». — Та вернімось до самого конгресу і зісумуймо деталі слідства, що скупо продираються на дневне світло.

Конгрес радить в одній з комнат укр. приватної школи, приміщеної в забудованнях катедральної Церкви. Чому як раз в катедрі св. Юра? Та возмім за правду тенор доходжень, який каже, що якийсь пан Поляк, зайшов до дозорчині школи і жертвуючи їй 5.000 мп. просив б дозвіл відбутися забаву чи імянини одної пані в шкільній кімнаті. Може бути — гріш манить людей — дозорчиня годиться і пускає незнайомих людей до салі. Поліція, знаючи вже про все, обступає катедру — арештує всіх — але між арештованими нема цього пана, що замавляв салю! Та ще одно — чи можна подумати, щоб большевики, відбуваючи тайні наради, не приняли всіх мір осторожности, не ставляли варті і не забезпечувались нічим. — Хто знає большевицькі методи і тактику, ніяк не зрозуміє цього. — В звязку з тим урядова

«Газета львівська» видає бомбастичний надзвичайний додаток в неділю вже о год. 5. по полудни, як слідство ще не покінчене, подаючи, що перед вели Українці, були там теж Німці, Мадяри, Чехи і Жиди — а щойно другого дня комуникати видобули також Поляків. Додаток заелектризував увесь Львів і слухно — сеж не-аби-яка сензація! Та варта занятатись, коли додаток був друкований, бо як оповідають у Львові — в друкарні цієї часописи в неділю ніхто не працював і вона була зовсім замкнена — а до того ще лінія телефонічна до Кракова вже о год. 11. вночі була чомусь перервана — і по вісткам польської преси навіть передання цих вісток дневникам в Кракові було заборонено — подібно як наказ львівського «wojewody» велів львівським дневникам не робити сензації. — Чому? Краків не повинен був знати — за те мала сейчас про се довідатись антанта і єї місії у Львові, що висловлювали своє обурення. Цікаво — бо як нам відомо — одна з львівських заграничних місій, що визнає в східно-галицьких відносинах — мала з того приводу не-аби-яку забаву і розривку.

Імен арештованих не подано до прилюдного відома з огляду на ведене слідство, за те йдуть пошукування за українським заговором на спільку з большевиками в Сх. Галичині, дарма, що арештовані в чужоземці, а деякі з Варшави, Люблина, Радомя і т. д. І серед львівської сусільності замітна рефлексія, скажім, що половина ніяк не хоче вірити в те, а тому — й миб були вдячні, колаб щасливий Шерльок Гольмс, комісар Кайдан подівався з нами деталями слідства і відгайшов того пана, що замавляв салю. Коли дійсно був большевицький конгрес, то нехай Польща поступає собі з його учасниками, як хоче, але рішучо мусимо запротестувати проти нечужаних практик, щоб тим інцидентом пробувано нас компромітувати, дискредитувати церковні влади і клеймом большевизму обкидати митр. Шепицького. Навіть і в ворога мусить найтись місце для етики, а роблення ex post політичної авантури, обчисленої на заграничну сензацію, являється божевіллям, яке може мати далеко ідучі наслідки, не виключаючи навіть компромітації. Від провокації до компромітації все не далеко!!

Який оборот прийме дальший хід слідства, не відомо, всякі признаки вказують однак, що заходять труднощі в устапенню цілей большевицького конгресу — бо «арештовані відмавляють зізнань».

Будемо слідити єї признаки — будемо також старатись всіма силами вивести справу на дневне світло і віримо, що найдемо місце «wo liegt der Hund begraben».

В Імені Річпосполитої Польської!

Суд Окружний в Перемишлі, як трибунал для справ пресових орк на підставі §§ 489 і 493 м. к. 1) що цілий зміст артикулу, поміщеного в ч. 41 виходячого Перемишльського періодичного часопису «Український Голос» з дня 16. жовтня 1921. а) м. н. «Діяльність Збору Союзу Народів» в уступі від слів «Сподіється, що діловий кабінет» до слів «що їм тим чином зготовлено» і від слів «Чи не є се божевіллям» до слів «які не хочуть стати Поляками», б) м. н. «Конскрипція» в уступі від слів «в Дусівцях переведено конскрипцію» до кінця заключає анамена злочину з § 65 з. к. і провиня з § 300 з. к. 2) що конфіскація цього числа часопису є оправдана. 3) що розповсюдження згаданого артикулу є заборонене.

Заразом поручається Редакції часопису «Український Голос», по мысли § 20 устави пресової, щоби зміст сего оречення на першій сторони найближшого числа свого часопису без причини умістила.

Суд окружний в Перемишлі, Відділ VI.
дня 22. жовтня 1921. (Підпис печаткий.)

Мирним шляхом.

Вовнні настрої не переживаються. Кожда людина живе ще думками з воєнного часу, а свої особисті невдачі а хочби й невдачі загалу толкує просто: «Ну що зробити?, се воєнний час!»

А тимчасом війна минула і ангел мира повиненби вітати над скровавленою Європою. Чорний дух ненависти повиненби уступити, а дух поєднання святкувати найкращі побіди. Страшний похід війни оставив по собі тільки страшних споминів, унаглядив всім, яким він є лихом для народів.

В той час, коли мільони каралися в окопах, їхні груди палали бажанням покінчити з тим нерозумним шалом. Здавалося, що се буде остання війна. Минулисі царі, пропали й повимирали ті, що дали почин війні, проломались кордони, багато народів зажило власним життєм. Здавалосьби багато лиха усунено, та що з тою хвилею заживуть народи мирно й щасливо.

А тимчасом сталось щось друге. Народи, що скинули з себе багато лиха, не закінчили гризні поміж собою. Ідеал всевітнього мира випровадили на всевітню торговицю й почали з ним сороміцький танець. Там скинув оден народ свої столітні кайдани, в иншому місці охоронив себе менший народ перед розбоєм сусіда, подекуди покінчив з відвічними соціальними нерівностями і, скинувши шляхту й буржуазію, запровадив в себе новий суспільний порядок. — Помимо цього примара війни не уступила. Треба ясно сказати собі, що людство, на жаль, живе дальше під знаком насильства, що й визволені стають сейчас на другий день гнобителями без огляду на це, чи перше каралися вони в національній чи соціальній ярмі.

І в нашій закутні не було чути церковних дзвонів, які звалилиб народ на велику молитву мира. Не було дня великої Пасхи, в якому з чистим, незлобивим серцем мігби обняти друг друга й забути австрійські шибениці, боротьбу за університет і т. д.

Український народ є ширим прихильником мира й спокійної праці. Він ніколи не шукав за весь час своєї історії легкого хліба й не йшов здобувати його на сусідах насильством і війною. Його мрією було й остало спокійно стати за плугом і працювати. Український народ ніколи не бажав і не бажав війни. Він мирним шляхом хоче добитись кращої долі. Нічого він не бажав, тільки справедливого вирішення своєї справи. Він хоче чистим станути супроти осуду історії. Коли є можливе мирне поладженне його життєвих домагань, він ніколи не візьметься доходити до цієї ясної мети через трупи і кров. І такого справедливого вирішення бажав він від народів світа і від своїх сусідів. В чужу хату не хоче він іти з огнем і мечем, своя хата йому милиша всього, а щастя мирно працюючих попольн дорозче життя. Несправедливе одначе вирішення життєвих потреб українського народа, хоч може продовжити його муки й боротьбу, та всетаки не зможе приспати в йому стремління до свободи.

В імя мира, в імя праці для мира, в імя мирної праці домагається український народ справедливого, мирного вирішення його долі.

Та з усіх усюдів нашої землі даються чути голоси, що нам знова віщують лихо. Треба багато спокою, багато терпіння й сили та віри в свою справу, щоби деребути час бурі й негоди, а тоді зоря нового життя все таки стане світити ярким світлом на наші поля врешті вийде зі щасливим усміхом орач і заоре ниву під нове зерно.

Сконфіковано!

Брутальна самоволя поліційних функціонерів.

„Покажи мені, який ти ужиток робиш з власти, тобі даної, а я тобі скажу, хто ти є“.

Недавно склалась в Перемишлі ось така подія: Ішло собі в понеділок 31/10 двох Богу духа винних учейків тутешньої укр. гімназії залізничною кладкою. Втім приступив до них агент поліційний, чи там вивідник поліційний, як тепер тих функціонерів офіційно зовуть, і поспитав їх, що мають значити українські відзнаки (тризуби), які вони „остентаційно і провокуючо“ носять. Відтак завів їх з собою на поліцію. Було то менше більше коло години другої по обіді. На поліції переслухувано їх десь аж до пів до шостої. Опісля одного з них випущено на волю, а другого запритворено до арешту і держано його там до вторку до години 3 пополудні. Відтак випущено також і його на волю. Цей арештований ученик перебув отже цілу ніч і майже цілий день в справжньому арешті, разом з двома злодіями; він перележав усю ніч на дошці як справжній злочинець, засуджений трибуналом на в'язницю, обострену твердим ложем. Від хвили арештування себто від понеділка, від год. 2 поп., до хвили випущення на волю, себто до вторка до год. 3 поп., не дістав ніякої поживи, навіть не дали йому води; хелиже сестра його, також учениця гімназійна, дізнавшись від випущеного товариша про арештування брата, прийшла на поліцію і принесла йому їду, не впустило її до нього. Щож було причиною арештування? Безпосередню причиною була українська відзнака, яку у нього побачив до безтяму ревний агент поліційний; на поліції переведено у обох арештованих основну ревізію, та у одного з них найдено записки і якісь „документи“, що відносились до організації пласту, отже інституції, що в ідентично з польськими skauta ми і harczka-mi. Ніщо отже такого страшного і для Польської держави небезпечного. На мою думку кожний паскар і т. зв. waluciarz для Польської держави тисяч разів небезпечніший. Та їх якось не тербється так завзято.

У звязи з тим відбулась у второк 1/XI ревізія у проф. тутешньої укр. гімназії Евгена Любовича, як того, що веде пласт. Ревізійні органи, себто агенти поліційні, позабирали з його мешкання чимало „небезпечних“ для цілоти Польської держави книжок, як підручники до ведення пласту, реформа виборча до сойму з р. 1914, та дещо иншого, рівно „небезпечного“. Дізнавшись про арештування проф. Любовича, пішов я на поліцію, щоби довідатись, що таке сталось. Я прийшов саме підчас переслухання арештованого на поліції.

Сконфіковано!

Сконфіковано!

На закінчення скажу ось що: Я від серця бажавби собі дожити ще хвили, де би я власними, як то кажуть, очима побачив назависиму Українську державу. Є це моє задушевне бажання, моя мрія. Прошу мені вірити, що говорю святу правду. З другого боку одначе додаю ще і таке: Малаби це бути держава з поліційним режимом, в якій усякому функціонереві поліційному чи иншому вільноби було надуживати своєї власти проти безборонних людей, малаби це бути така держава — в такому разі мавби я до Бога лиш отце одно прохання: Забери мене, Господи Боже, з цього світа найізнійше день перед повстанням тої держави, щоб я не мусів на старість дивитись своїми очима на таку погань, бо для мене нема більшої і гидкішої потані на світі, над поліційний режим і самоволю державних функціонерів.

Роман Гамчикевич.

Повстання на Україні.

Часописи доносять, що за Збручем вибухло повстання проти большевиків, а деякі з тих часописів додають, що це повстання викликали частини армії Петлюри, які з головним отаманом на чолі вийшли зі сторони Румунії і поубивавши або прогнавши большевиків, заволоділи кількома містами, між ними Кам'янцем. В хвили коли це пишемо, польські газети доносять, що большевики зібрали свої військові сили і згнобили повстання.

Як бачимо, вістки баламутні і суперечні. Одно певне, що українські селяне горячо бажують скинути большевицько-московське ярмо, що однодушно стверджують всі наші люди, котрі повертають з Великої України. Певне й те, що всюди на Україні селяне буряться проти большевиків і хапають за зброю.

Але й то певне, що большевики поросли в піре, мають досить чужого війська на Україні, яке розстрілами і паленням сіл держить народ в ярмі. Щоби отже то ярмо скинути, треба сильної організації серед селянських мас і допомоги зовні. Бо повстання можуть тільки тоді принести успіх, коли за плечима повстанців буде бодай кількайцяти-тисячна здієцільована армія. Такої армії нема і в успіх повстання вірити тяжко.

Також доносять часописи, що частина армії Петлюри перейшла в район Кам'янця. Колиб це була й правда, то сили є дуже слабонькі і ледви чи моглиб устоятись супроти сил большевиків. Тому і дуже правдоподібно це, що доносять польські газети, неначеб большевики зліквідували ці сили отамана Петлюри.

Здається, що ніяка акція проти большевиків зі сторони еміграції доти не вдасться, доки між нею не запанує консолідація і доки вона не стане разом коло чоловіка, якийби сильною допомогою зовні міг скріпити народні протибольшевицькі виступи. Говорять, що така консолідація твориться, але до її завершення мабуть ще далеко. В кождім разі думка Евг. Чикаленка, висловлена свого часу в статті „Де вихід?“ полонила подавляючу більшість придніпрянської еміграції і колиб вона захопила теж деякі непримиримі тарнівські кола, то хто зна, чи не розпочалась поважна акція для освободження Великої України. Поки це

не стенеться, треба всі події на Вел. Україні оцінювати радше песимістично як оптимістично.

Деякі круги галацького громадянства, на вістку про ліквідацію повстання, допускають й це, що хтось пхнув частини Петлюри навмисно противеликих сил большевицьких, щоб по певній їх невдачі, вказати на фермент і тим відстрашити міродайні чинники від вирішення долі тої частини укр. землі, яка стоїть тепер на порядку міжнародної політики.

День 8. грудня.

До всіх Філій, Читалень і Членів Тов-а „Просвіта“.

Завівся у нас від 1908 р. гарний звичай звеличувати день оснування найстаршого і найповажнішого нашого культурного Тов-а, матері, без пересади, усіх культурних організаційних починів на землі Галича, Тов-а „Просвіта“ у Львові. Цей день припадає 8. грудня. Тому й названо його „днем Просвіти“, а свято цього дня „святом Просвіти“. Свято Просвіти прийалося в народі і воно має вже свої історичні права. Рік річно святкується його з повним торжеством не тільки у Львові, місці осідку матірнього Тов-а, але також у всіх закутках нашої тісної батьківщини, де тільки заглянув промінь „Просвіти“. Перервали його тільки воєнні події в краю в 1915, 1918 і 1919 рр. Коли одначе притих брязкіт зброї, наш жарод не забував на день 8. грудня і обходив його торжественним святом серед обставин навіть найбільш до цього непригожих. Прикладом може послужити хочаби минулий, 1920 рік. На поклик Головного Виділу відізвався цілий край і відсвяткував „Свято Просвіти“ та дав незбитий доказ глибокої пошани для свого Тов-а, привязання та узнання його потреби. „Просвіта“ для нашого народу ще не перевелася, не стратила на своїй виховуючій силі як і перед 58-ма роками.

В склад програми свята входили по традиції щорічно сходи членів, збори читалень та філій, відчити, концерти, театральні вистави та грошеві збірки на так званій „дар Просвіти“. Вислід свята усе був величавий, а збірки на дар Просвіти доходили до поважних сум, як на пр. в 1908 р. 8.000 кор., а в 1920 р. 91.000 мп.

Тому Головний Виділ матірнього Тов-а „Просвіта“, навізуючи до традиції минулих років, рішив і цього року відсвяткувати торжественно день 8 грудня в цілому краю, а до переведення цього свята покликав як щорічно особний комітет. Комітет начеркнув програму свята, віднісся письменно до усіх чотирох повітів о дозвіл на збірки на дар „Просвіти“ та разом з Головним Виділом відзивається отсим комунікатом до усіх Філій, Читалень і Членів Тов-а в цілому краю з зазивом — відсвяткувати день 8 грудня цього року, як що річно, торжественним святом. Нехай ні одна Філія, ні одна Читальня ні один Член „Просвіти“ не відтягнеться від цього свята, не відмовить лепти на дар „Просвіти“.

Най докаже ділом, що любить свою „Просвіту“, що вона його національним достоїнством. Тому до діла, бо час не стоїть! День 8 грудня недалеко, а він не сміє нікого застати неприготованим до свята.

Свято Просвіти мусить бути переведене і мусить випасти як найкраще. Хв. виділи Філій, Читалень та дійсні Члени Тов-а за це відвічальні. Тому всі до праці!

У Львові. дня 15. жовтня 1921. р.

ЗА КОМІТЕТ „СВЯТА ПРОСВІТИ“:

Др. Володимир Бачинський. Степан Шах,
голова. секретар.

ЗА ГОЛОВНИЙ ВИДІЛ ТОВАРИСТВА „ПРОСВІТА“ У ЛЬВОВІ:

Др. Іван Брик, Ярослав Колтунюк,
заст. голови. секретар.

Східна Галичина.

В англійсьлім парламенті знову внесено інтерпеляцію до Льюйда Джорджа, коли буде поладжена справа Сх. Галичини. Льюйд Джордж відповів, що Найвища Рада без сумніву розслідує справу Сх. Галичини по поладнанню інших справ, які є ще в завішенню. Таке доносять польські газети. Сподіємось, що вкортці подамо дослівно відповідь Льюйда Джорджа; бо звісно, що польські газети люблять перекручувати всі вістки що відносяться до Сх. Галичини. — Польські газети

згідно стверджують, що справа Сх. Галичини стала актуальною на арені міжнародної політики. Правда й це, як пише „Robotnik“, що французький прем'єр, Бріан, вислав ноту до польського правительства з зазивом, щоб воно старалось завести законний лад в Сх. Галичині. Також французький і англійський посол мали устну розмову з польським міністром Скірмунтом в справі Сх. Галичини. Тому то в останніх часах польські політики зачали так працювати над „автономією“ для Сх. Галичини. Часописи пишуть, що також польський уряд до 15 грудня має предложити Найвищій Раді план „автономії“ для Сх. Галичини, а міністер Скірмунт їде до Франції і Англії, щоб довідатись, яка форма автономії одержалаби згоду держав, що засідають в Найвищій Раді.

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ КОНГРЕС.

Ми вже донесли, що польська поліція „відкрила“ большевицький конгрес в забудованних св. Юра у Львові. Наші міркування про це відкриття написали ми в передовиці нинішнього числа. Ще раз стверджуємо, що укр. громадянство нічо з тим конгресом спільного не має, а кілька осіб, які брали участь в конгресі і які названі в польських газетах Українцями, є зовсім незнамі нашому громадянству в краю, а деякі з них як пр. одна студентка вже давно знайшлась поза рамками нашого громадянства, і то за хрунівство. Вязанне отже укр. громадянства чи духовенства з большевицьким конгресом має свої політичні цілі. Тому гр. кат. Капітула у Львові, заложили рішучий протест проти клевети, неначе вона мала щонебудь спільного з конгресом і цей протест в мові французької і англійської вислано вже міродайним чинникам, яким мировий трактат в Сан-Жермен признав суверенні права над Сх. Галичиною.

Що дійсно тільки в політичних цілях в'яжуться Українців з т. зв. большевицьким конгресом, про те свідчить мова польського мреміра в соїмі. Він говорив: „Уряд числиться з konieczności узглядити потреби „ruskiej ludności“ і не повздержить його на тій дорозі викриття останніми часами протидержавних і протисупільних організацій комуністичних, котрим, на жаль, уділено гостинности (III) в мурах катедри св. Юра. Такої профанації, такого надужиття нетикальности церковних будівель польський уряд не може терпіти.“

Наші читачі розуміють добре, в якій цілі це говориться.

Д о п и с и.

Дусівці пов. Перемишль. Свідоміші громадяне Дусовець зрозумівши цілі і вагу читальні, скликати в день празника 14. X. ц. р. загальні збори Читальні „Просвіти“. На збори зішлося ціле село. Предсідником зборів вибрано о. пароха Подляшеського, який коротко і гарно представив користі Читальні. По рефераті делегата з Перемишля вписалось 125 членів, з поміж яких вибрано новий виділ. Постановлено рівночасно засновати аматорський Кружок. Є надія, що Дусівці будуть прикладом сусіднім селам, які сплять ще сном блаженних. Ніякі накіннені конскрипції не здушуть духа в щиро українським селі Дусівцях. — *Гість.*

Судова Вишня пов. Мистиска Читальня „Просвіти“ в Судовій Вишні віднеслось до Староства в Мостисках о дозвіл на виставу драми Тобілевича „Наймичка“. Староство відповіло, що дасть дозвіл, коли йому буде предложений цензурований примірник вище згаданої драми, Виділ Читальні вислав окремого післанця до Львова по цензурований примірник і предложив його Староству. На це прийшла відповідь від Староства, що вистава заборонена „ze względu na obcesne wyjątkowe warunki“ Заборона наразила Читальню на великі страти матеріальні, бо прийшла аж дня 30. жовтая, в сам день вистави. Дійсною причиною відмови була „проти конскрипційна агітація в повіті“, як це особисто управитель Староства заявив двом членам Читальні, котрі питали його о причину заборони.

П о с м е р т н і с п о м и н и.

† ОЛЕКСАНДЕР БОРКОВСЬКИЙ,

один з найзначніших старших укр. діячів, помер 15. жовтня 1921 р. у Ваневичах к. Самбора в 79. році трудячого життя.

На громадську арену виступив Покійник в 60-тих роках мин. століття. Учир'ював в гімназіях в Самборі, Березанях і Львові. Опісля став заступником директора в Коломиї, а згодом директором гімназії в Дрогобичі. В р. 1894. спенсіонувався і перенісся до Львова, де працював в редакції „Діла“ і освітніх товариствах. Покійник належав до того покоління, котре заклало основи під наше реальне національне відродження. Він належав до основників майже всіх культурних і освітніх товариств. Між иншим належав до членів-основників Т-ва „Просвіта“. Якийсь час вів редакцію „Зорі“, в „Бібліотеці найзнаменитших повістей“, „Діла“ появилсь його переклад французької повісти „Великий Лім.“ Був гарним знавцем української мови; в „Зорі“ поміщував багато языкових заміток. Визначався як взірцевий учитель, на молодь мав великий вплив, як її приятель і порадник. Незвичайно шанували його всі за глибоке знання, щирю працю і трудячість, незломний характер та горячий патріотизм. Похорони відбулися у Ваневичах при великим здвизі народа з цілого самбірського повіту і відпоручників зі Львова.

† І В А Н Б Е Л Е Й,

товариш думок, і праці великих камінярів Івана Франка і Михайла Павлика, помер у Львові 20. жовтня 1921. в 65. році життя.

Покійник уродився в містечку Войнилові, до гімназії ходив в Станіславові, де відгравав велику роль серед учепицької громади. По скінченню гімназії записався на правничий факультет львівського університету. Будучи студентом, розпочинав видавництво під назвою „Дрібна Бібліотека“, яке вів разом з Ів. Франком. З ним також почав Покійник в р. 1880 видавати поступовий двотижневик „Світ“, де поміщував сатиричні образки. По смерті Володимира Барвінського став нач. редактором „Діла“, редагуючи одночасно „Бібліотеку найзнаменитших повстей“, яка винустила в світ 60 томів найкращих творів світової літератури. Редакцію „Діла“ вів Покійник через 20 літ, віддаючись найчорнійшій роботі, якої жертвою взагалі подає чи не кожний український публіцист. Визначався гарним знавцем української мови і стилю. Був це великий талан, один з найкращих інтелектів свого часу, однак з наміру праці не мав ні сили, ні змоги виявити сили свого інтелекту. Коли уступив з редакції „Діла“, був вже зовсім виснажений. В инших умовах міг бути блискучим письменником.

Л Е С У Н Я

учениця І. нляси Гімн.,

Найдороща донечка

Романа і Теодори Сенелів

По тяжкій недугі заосмотрена св. Тайнами законула в Господі дня 7. падолиста 1921 в 1. році життя.

Погорон відбудеться в середу дня 9. падолиста ц. р. о годині 3. пополудні в дому жалоби при вул. Фредри ч. 6. на місцевий цвингар. Про цей сумний обряд повідомляють всіх знакомия нашим горем прибиті

Родичі з ріднею.

Заупокійне Богослуження

відбудеться в укр.-катедральній церкві в Перемишлі в четвер дня 10. падолиста ц. р. о годині 8. рано.

Перемишль дня 7 падолиста 1921 р.

ЩО ЧУВАТИ В СВІТІ?

Большевики відмовлялись платити довги, які царський уряд затагнув у Франції і Англії. Асума тих довгів величезна, бо виносить понад 30 мільярдів рублів в золоті. Очевидно, що такої суми не хотіли втратити західні держави і саме тому, що большевики не хотіли переняти на себе довгів давної царської Росії, Франція і Англія не наважували з ними ніяких зносин. Але нидко, що бойкот західних держав дуже надові большевикам, бо послідніми часами вони змінили свою думку і повідомили Францію і Англію, що готові заплатити ті довги Росії, які вона затагнула до р. 1914. А рівночасно большевики ставляють свої бажання, а саме, щоб західні держави признали большевикам всякі полекіші торговельно-промислові та щоб не мішались до справ большевицької держави. — Франція і Англія не дали ще своєї відповіді, але певно не будуть дужегорої житись, бо хтожби не хотів відібрати своїх грошей від довжника.

В Вашингтоні розпочнеться дня 14. падолиста конференція, скликана американським президентом Гардінгом. Ця конференція мала радити над розоруженням держав, але мабуть

ця справа не буде обговорювана, бо ні одна держава не має охоти розбортись. Тому й вашінгтонська конференція буде займатись тільки упорядкованнем відносин на Далекім Сході, а участь в тій конференції возмуть тільки ті держави, які мають там свої інтереси т. є. Америка Японія, Англія, Хіни і Франція. Між тими державами на Далекім Сході панує безнастанний спір, а іменно Японія зросла в часі всесвітної війни в таку силу, що хоче поневолити Хіни а навіть могутій Америці показує зуби. От і з Японією буде найбільше клопоту на конференції, бо вона тепер нікого не боїться. Одна Англія для Японії страшна, але тепер вони обі в союзі і поки-що не грозить Японії зі сторони Англії ніяка небезпека. Політики ломлять собі голову, чога Франція шукає на тій конференції, коли вона не має ніяких інтересів на Далекім сході, і догадуються, що европейські держави, а між ними в першій лінії Франція, хотять спонукати Америку, щоб вона подарувала Європі всі довги. Та ледви, чи на це згодиться Америка. Єї політики слушно говорять, що коли европейські держави мають за що збортись, то повинні теж і свої довги заплатити.

Бувший цїсар Карло, програвши справу на Мадярщині, опинився зі своєю жінкою на англійським кораблі, який має цїсара вївезти в таке місце, звідки він вже не міг дістатись на Мадярщину. Кажуть, що аганта визначить йому далекий острів Мадейру як місце, де він буде жити. Рівночасно коаліція зажадала від Мадярів, щоб вони ухвалили закон, по якому жаден Габсбург не може бути малярським королем. Рівночасно однак антавта взяла в оборону і Мадярів перед Чехами і Сербіями. Як звісно, Чехи і Сербі змобілізували свою армію на саму вістку, що Кароль з'явився на Мадярщині. Їх мобілізація була не потрібна і пожерла великі суми грошей. Отже тепер Чехи і Сербі домагаються, щоб Мадяри заплатили всі кошти мобілізації. На це не годиться антавта таї зовсім слушно. Бо якжеж можуть платити Мадяри кошти тому, що нерозважно зарятив мобілізацію. Гарно то булоби, колиб прийшлося ще платити тим міністрам, що є нервові і для дрібниць мобілізують армії.

Альбанці в двох огнях. З одної сторони Сербі, а з другої Греки вмашерували в альбанський край і розпочали війну. Альбанці борються, але ледви чи повздержить похід сербського і грецького війська, бо брак у них організації і єдности. З цього і користає Сербія і Греція та хоче загарбати чисто альбанський край.

Ірляндці ведуть далі переговори з Англією. Часописи доносять, що в послідних днях мало-що не зірвано переговорів, але опісля прийшло між обома сторонами до згоди в справі спірних питань і переговори продовжуються. Льюїс Джордж так занятий ірляндською справою, що відложив свій віїзд на вашінгтонську конференцію, доки не внянеться ситуація в Ірляндії. Непевні і Ірляндці, чи переговори доведуть до мира і тому на всякий випадок збоять потайки. От оноді припалково в німецькій пристані Бремен відкрито на рибачьким кораблі повно зброї і муніції, призначеної для Ірляндії. Ну, але це припадок. Правдоподібно Ірляндці не цим одним кораблем везли военний матеріал.

В Японії вбито премієра Гара саме хвилі, коли з залізничого двірця в Токіо мав розпочати подорож на вашінгтонську конференцію. Це вбійство має підклад політичний і доконав його оден молодий Кореянець, що був кельнером на залізничім двірці в Токіо. Як звісно, Японці загорнули Корею під своє панованне, а єї короля прогнали. Від тоді поневолені Кореянци палають великою ненавистю до Японії та єї уряду, і вбійство японського премієра докочано на те, щоб звернути увагу світа на гнет, який терпить поневолений корейський народ.

Календарик „РУСАЛКА“

на р. 1922 вскорі появиться! Замовлення приймає А. Окпиш, Львів, Калецька 4.

ВСЯЧИНА.

Рідно нашого громадянина адв. Дра Сенели стрігло велике горе через смерть його донечки Лесуні. З опечаленою родиною наша Редакція щиро співчуває.

Хто одержав з „Укр. Гол.“ чек або переказ У П. Т. у Львові і до нині не вислав ним датку на „Рідну Школу“, нехай пам'ятає, що приніс Товариству шкоду замість допомоги, бо чек згідно переказ коштує 2 м.

Вінчання п. Галушки Ігнатія, укіченого богослова з п. Софією з Захарієвичів Запоточною відбудеться дня 15. падолиста 1921. р. в парохіальній церкві в Коблі. Місто повідомлень складають молодята 1000 Мкп. на „Рідну Школу“.

Ур. нар. Театр Тов. „Бесіда“ розпочне вистави д. 15. падолиста. Як зачуваємо, насамперед буде виставлена прем'єра „Гріх“ Виняченка.

На яні провонації наражене українське громадянство на своїй землі, нехай свідчить отсей факт: Дня 5. ц. м. стояла на залізн. двірці в Перемишлі, перед віконцем каси, жінка проф. Гім. м. Т. в товаристві надрад. суд. п. Д. Коли п. Т. звернулася до поліційного жовніра о якоесь пояснення, цей відповів: „А со ты не wiesz, że na polskiej ziemi masz mówić po polsku“. Надр. Д. звернув увагу жовніра, що його поведення супроти жінки є негарне. На те закукурічений жовнір зажадав від надр. п. Д. легітимації, а коли з легітимації довідався, що має діло з суддею, сказав: „Tem bardziej Pan jako sędzia powinien wiedzieć, że tu w Polsce mówi się tylko po polsku“. А коли надр. Д. звернувся до касієрки в укр. мові по карту їзди, вона заохочена поведінням жовніра сказала: „Ja hajdamackiej mowy nie rozumiem.“ П. Т. і надр. Д. звертались з жалобою до коменди поліції, до Дирекції залізниць, а крім того вносять скаргу судову проти касієрки, щоб суд орік, чи своїм висловом вона образила укр. громадянина чи ні. — Від себе зазначуємо, що ця система і тут ледви чи допоможуть скарги. Тут треба лічити психічну медугу не одиниць але загалу.

До чого доводить у нас самоволя, нехай свідчить отся подія: Дня 27. жовтня прийшов декан і візитатор науки релігій, о. Косоноцький до школи в Накловичах біля Судової Вишні на науку релігій. Коли о. декан відбував годину, впав до класи учитель Франц Клінк і допустився публічного насильства, викидаючи фізичною силою о. декана з класу. Між дітьми цей брутальний поступок „учителя“ викликав такий жаль, що ціла класа заходила від плачу. О. декан заявив, що він повинен душпастирський обов'язок і тому не хотів опустити шкільного будинку. Тоді „учитель“ Клінк ніслав на постерунок жандармерії, але жандармерія, знаючи Клінка з його нетакту і брутальності, заявила, що до цієї справи не буде мішатися. Гарних вчителів мають наші села!

На пресовий фонд „Укр. Гол.“ зложили: рад. Кулик 100 м; п. Мацьків 200 м; Драм. кружок Чат. „Просвіта“ в Черняві 1000 м. — Черев Адм. Укр. Гол. надіслав: На „Рідну Школу“: Драм. кружок в Черняві 3420 м; збірка громади Трушівичів 1143 м; ради. Кулик 100 м; На пам'ятник для героїв в Пякуличах: Др. Ст. Дмоховський 1000 м.

На „Рідну Школу“ зложили від 1/11 до 6/11 с. р.: Союз Українок (зб. 1/11) 3000; Учт. збір муж. гімн. (за над.) 16.855; Хробак Стефан 4500; IV. в гімн. муж. 460; III. г. г. м. 426; IV. а. г. м. 1300; VI. а. г. м. 1325; III. б. г. м. 1137; Учт. збір гімн. жін. 700; Учт. збір семин. 4896; Слободян Олек. 1000; Татух С. (титул. відст. говор.) 400; I. Зарицький 500.

НАДІСЛАНЕ.

Конкурс.

При катедральній Церкві в Перемишлі є опорожнена посада старшого дяка катедрального. Кандидати, які мають намір старатися о сю посаду, хай внесуть подання вквостроєні в свідчення науково-службові і морального поведіння через свій уряд парохіальний до гр. кат. Капітули в Перемишлі пл. Чацького 7. найдалше до 15 грудня с. р. Платня після умови.

Загальні Збори

Філії „ПРОСВІТИ“ в Любачеві відбудуться дня 13. падолиста (неділя) с. р. о годині 2. по полудні в сали Товариства з отрим порядком денним. 1) Відчитання протоколу з Загальних надзви-

чайних Зборів. 2) Sprawozdanie delegata z Zagalnih Zboriv „Pросвіта“ у Львові. 3) Sprawozdanie kasowe i innych funkcjonariv Товариства. 4) Sprawozdanie Kr. Драм. і Освітнього. 5) Sprawozdanie komisii skontrolujacej i udziene absolutorii ustupaючому Виділові. 6) Вибір нового Виділу. 7) Справа ведення дальшої будови дому. 8) Внески і інтерпеляції.

Упрашався о численну участь — а Читальні „Просвіти“ звольте вислати своїх делегатів на Збори. — За Виділ: Михальчишин, голова, М. Гуль, секретар.

Загальні Збори Тов. „Просвіта“ у Львові відбулись 1. падолиста при чисельній участі делегатів з краю. По звітах з діяльності і звітах касових вибрано новий виділ, на якого чолі стане радн. І. Кивелюк як голова. Опісля дискутовано над програмою праці і подано нововибраному виділові деякі вказівки і директиви.

ПОРАДНИК ЛІКАРСЬКИЙ

Дра С. Дрималика

витає у всіх українських книгарнях. Підписчики доплачують на руки Дра Дрималика або Дра Іларіона Свендичького у Львові, вул. Мохнацького 42, по 350 мп. за еміземпляр.

Випускати з адміністрації можна по 650 мп. з порученою пересилкою.

„ПО ДРУГІМ СВІТІ“, поема в 3 частинах з ілюстраціями.

Сю книжку написав для народа С. Каміньскі, на взір „Божественної Коледи“ Данта, де описуються дуже цікаво думи грішників у неві, та шалено жаття дум у рай. Книжка дуже поучаюча і кожна знаходиться у кожній читальні, у кожній християнській хаті. Ціна і книжки з лоткою 200 марок. Заовляти у видавництві „Русалка“ Львів, Куркова 10. —

Окуліст (лікар очей)

Др. Михайло Косе

приймає хором на очі при вул. Міцкевича (в будинку поштовім).

Дентистичний (зубний) заклад

Дра Степана Дмоховського

ул. Залізнична (Колєва) ч. 1.

приймає від 9—12 і 3—6.

Д. Кравт — дентист-технік, — спеціалізований спеціаліст судовий

в Перемишлі, Міцкевича ч. 3. — Виконує всі роботи в золоті, кавчуку і порцеляні по укріпленню цінах.

Пам'ятайте про пресовий фонд „Укр. Голосу“

Український Будівельний Союз

Львів, вул. Оссолінських 6.
(Адреса для телеграм „УБС“ Львів.)

ОДИНІОНЕ ФАХОВЕ СТОВАРИШЕННЯ

інженерів, архітектів, будівельних майстрів, теслярів, малярів, механіків, слюсарів і т. д.,

будує: квартири, тераси, цегельні, ванярки, пральні, дерива, доми, каміниці і т. х.

продає: цеглу, цемент, цеглу, дошки, мотори, с'ялку, дахівку, залізо, машини ітд.

Проекти, Пляни, Кошториси.

ВЕЛИКИЙ ІЛЮСТРОВАННИЙ

Календар Товариства „Просвіта“

НА 1922 РІК.

Календар складається із трьох частей: календарієм, літературна часть і оголошення. Календарієм вказує докладний час сходу і заходу сонця та місяця кожного дня в році та потрібні астрономічні вісти. Церковний календар з вказом укр. катол. правосл., лат. та жид. свят. Літературна часть календаря містить оригінальні, актуальні статті наших найцінніших популяризаторів науки та письменників. Окрім виїмків із поезій І. Франка, Грінченка, Старицького і др. поміщено в календарі ряд патріотичних пісень з нотами і справленим текстом. — Календар Товариства „ПРОСВІТА“ на 1922 р. обнімає 16 1/2 арк. друку 4°. — Ціна 700 мп., з портом 780 мп. Наклад невеликий. Замовляти треба в канцелярії Товариства „Просвіта“, Львів, Ринок ч. 10, II. поверх. 1—3

УКРАЇНСЬКА ШАДНИЦЯ в ПЕРЕМИШЛІ

вул. Костюшина ч. 3.

Приймає і виплачує шадничі вкладки щоденно з винятком неділь і українських свят в урядових годинах і опротентовує їх на 2%. (Вкладкові книжочки „Української Шадничі“ мають популярну безпеку). — Уділює позички гіптечні, векселі і на підклад цінних паперів.

Важне для Американців і для Господарів!

Господарі, коли хочете заощадити праці при відбудові, удайтеся до

Союза Промислово-торговельного спілки з огр. порукою

при вул. Дворськаго ч. 52 в Перемишлі, котрий виконує компетні дома по бажанням і даром уділяє інформації. Устні запити тільки в п'ятницю між год. 10—1.

О численні замовлення просить 151—1—1 Союз Промислово-торговельний.

Одніонке Українське „ЗЕМЛЯ“ парцеляційне товариство „ЗЕМЛЯ“ у Львові, Ринок ч. 43.

Переводять парцеляції більших посілостей, інтабулює зарав купців на власників куплених ними ґрунтів. Має урядове уповажнення до парцеляції. Приймає гроші на вкладки шадничі. — Дає інформації в справах парцеляційних.

Линви до будови — Транемісійні паси і гурти всякої ширини

мобільне мотузьяний Відділ — СПІЛКИ —

„ПОЛОТНО“

Львів, Зіморевича ч. 20.

Готову пряжу

на виріб сільського полотна

приймає Спілка „ПОЛОТНО“ у Львові — ул. Зіморевича ч. 20. —